

УКРАЇНА СТАЛА НЕЗАЛЕЖНОЮ!

ПЕДАГОГ

*Читайте, брати мої,
Думайте, читайте...*

М. Шевченку

ПРИКАРПАТТЯ

14 (101) 30 СЕРПНЯ 1991 РОКУ

Газета Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефаника

Постанова Верховної Ради Української РСР

Про проголошення незалежності України

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки
ПОСТАНОВЛЯЄ: проголосити 24 серпня 1991 року Україну незалежною демократичною державою.

З моменту проголошення незалежності чинними на території України є тільки її Конституція, Закони, Постанови уряду та інші акти законодавства республіки.

1 грудня 1991 року провести республіканський референдум на підтвердження акту проголошення незалежності.

м. Київ, 24 серпня 1991 р.

Голова Верховної Ради Української РСР Л. КРАВЧУК.

Три дні, що потрясли світ

В ніч з 18 на 19 серпня цього року в нашій країні відбувся військово-державний переворот, про який попереджали Е. Шеварнадзе, Г. Попов, О. Яковлев.

Владу захопив антиконституційний Державний комітет по надзвичайному стану. Усе було за випробуванням уже в нашій історії сценарієм оголошено про «неможливість» виконання Президентом, який у цей час знаходився в Криму на відпочинку, своїх обов'язків за станом здоров'я.

На захист демократичних завоювань стало російське керівництво на чолі з Президентом Росії В. М. Єльциним.

Одними з перших на Україні проти дій антиконституційного державного комітету з надзвичайного стану виступили: Народна Рада, Народний Рух Ук-

раїни, Львівська обласна Рада народних депутатів, Координаційна Рада демократичних організацій Прикарпаття.

В планах так званого комітету були наміри захопити приміщення Верховної Ради РРФСР. Однак їм цього не вдалося. На захист Білого дому прийшли десятки тисяч москвичів. На бій керівництва Росії перейшли окремі військові підрозділи. Таким чином, переворот антиконституційній військовій хунті не вдался і він потерпів крах.

Президент СРСР М. С. Горбачов повернувся з Криму в Москву і приступив до виконання своїх обов'язків. Після повернення М. С. Горбачов виступив на прес-конференції по центральному телебаченню, перед депутатами Верховної Ради СРСР та Верховної Ради РРФСР.



Цими днями
минуло 135 років
від дня народ-
ження видатного
українського пи-
сьменника, нашого
праянина Івана
Яковича Франка.

В добру путь, першокурсники!

Напередодні нового навчального року редакція газети попросила відповісти на кілька запитань ректора інституту професора В. І. КОНОНЕНКА.

— Віталію Івановичу, на вашу думку, чим знаменний новий навчальний рік?

— Новий навчальний рік проходить під знаком тих кардинальних перетворень, які відбуваються на Україні, що здобуває свій державний суверенітет, відтворює свою національну культуру, духовне життя народу. Прийнятий нещодавно парламентом республіки «Закон про освіту» стверджує гуманістичні, демократичні, національні пріоритети у навчанні і вихованні молоді.

Величезне значення як для освіти в цілому, так і для нашого інституту зокрема, має положення про незалежність освіти, від діяльності політичних партій, громадських організацій. Наша найближча мета — створити модель національної, вищої, педагогічної освіти, яка б була органічним продовженням концепції української національної школи. Із цих загальних положень випливають конкретні завдання організації всієї навчальної роботи. Ми маємо закласти міцний фундамент національної вищої педагогічної освіти на Прикарпатті. Взяти найактивнішу участь у дальшому удосконаленні і впровадженні у життя концепції національ-

ної школи. Як на мене, значно більшу увагу маємо приділити проблемам етно-педагогіки і етно-психології, вивченню народних традицій виховання, пов'язаних із нашим краєм, історією шкільництва, минувшиною шкільництва у Галичині.

Думаємо поглиблювати викладання таких важливих для розвитку національної самосвідомості курсів, як історія України, народознавство. Значно більше маємо зробити для впровадження закону про державність української мови як в інституті, так і за його межами.

Працюватимемо над удосконаленням навчальних планів і програм. Вони ще потребують змін — передусім у напрямку забезпечення зв'язку з національною історією, культурою, гуманістичними традиціями. Треба дати студенту змогу більше працювати самостійно, мати право вибору курсу, а де можливо і викладача. Будемо домагатися більшої демократизації вузівського життя, у

всіх складних питаннях радитися із студентами.

Особливість цього року — значне розширення контактів із зарубіжними університетами, українською діаспорою. Збільшується число студентів-українців, які проживають за межами України. Першою ластівкою можна вважати приїзд американських викладачів. А рік буде дуже насичений в науковому відношенні. Планується проведення міжнародної наукової конференції, присвяченої Василю Стефанику, наукових конференцій, присвячених Михайлу Грушевському, Іванові Франкові, 100-річчю української еміграції. Розгортаємо роботу над фундаментальною науковою працею «Прикарпаття: історія, культура, освіта».

— Які перспективи розвитку нашого вузу?

— Наш інститут докладає чимало зусиль, аби піднятися на вищий щабель освітньої системи. Поставлено питання про перетворення інсти-

туту у педагогічний університет. Для цього протягом року ми маємо пройти державну акредитацію. Головне тут — одержати право підготовки у стінах інституту магістрів. Для досягнення такої перспективи вже чимало зроблено, а ще більше треба зробити. Хотів би відзначити такі кроки у цьому напрямі: відкриття аспірантури, вжиття заходів до підготовки нових докторів наук, передбачене відкриття нових кафедр тощо. Гадаємо доцільним буде відкриття на базі інституту коледжу. Розширимо експериментальну базу 23-ої школи, зокрема, зміцнимо її гімназичні і педагогічні класи.

І, звичайно, головним для нас залишається підбір і підготовка в інститут талановитої молоді. Плануємо здійснити заходи щодо пільгового прийому в інститут кращої молоді, яка пройшла попередню підготовку, одержала високі результати у педагогічних навчальних закладах, педагогічних класах. Думаємо про сертифікат для кращих вчителів області на позачерговий вступ в інститут.

— Що б Ви хотіли побажати студентам, особливо першокурсникам?

— Творчого ставлення до навчання. Не приймати нічого на віру. Доходити до висновку самостійно. Шукати, експериментувати. Бути щасливими в особистому житті, адже це дуже важливо у навчанні.



Перші кроки співпраці

КАНАДСЬКІ ВЧИТЕЛІ ТА НАУКОВЦІ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІ ШКОЛ-ЛАБОРАТОРІЇ ІФДПІ СПІЛЬНО ОБГОВОРЮВАЛИ ХІД РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ.

На Прикарпатті продовжила свою роботу 1-ша Міжнародна педагогічна конференція. Вчителі Канади та Івано-Франківщини спільно обговорювали проблеми управління освітою, підготовки та перепідготовки кадрів, двомовності, статусу української мови та інше. Учасники конференції взяли участь у пленарних і секційних засіданнях, побували на фольклорному святі та «Галицьких вечоринках». У Коломиї ознайомилися з навчально-виховною роботою гімназії і ліцею, відвідали музей Гудульського мистецтва, а на Косівщині побували в Рожнівській середній школі та Дитячому садку в Кобаках, завітали до Косівського училища прикладного мистецтва, провели пленарне засідання.

В один із днів свого перебування в нашій області заокеанські гості взяли участь у вчительській конференції, яка проходила в експериментальній школі-лабораторії № 23 на якій були присутні: заступник міністра народної освіти України Ірина Хоменко, заступник голови облвиконкому Євген Чучук, голова міської Ради народних депутатів Ярослав Тайліх, начальник обласного управління народної освіти Богдан Томенчук, ректор педінституту, член-кореспондент АПН СРСР, професор Віталій Кононенко, завідувачий міським відділом народної освіти Северин Салітра, директори шкіл, учителі укра-

їнської мови та літератури навчальних закладів міста Івано-Франківська.

Заступник голови облвиконкому Євген Чучук у своєму виступі розповів гостям про становлення і перші кроки демократичної влади на Прикарпатті.

Головуючий на конференції начальник облуну Богдан Томенчук надав слово керівнику делегації вчителів Канади магістру педагогки та філософії пані Соні Морис. До речі, її дідуся, родом з Тернопільщини, був одним з перших, кого злиденне життя змусило назавжди попрощатися з рідним краєм. Батькові, який народився вже в Канаді, так і не судилося побувати на отчій землі. І ось пані Соня вже втретє приїжджає на Україну. Далека заокеанська земля штату Саскчеван стала рідною не тільки для неї, але й для тих ста тисяч українців, що проживають там серед мільйонного населення. Виступ пані Соні Морис був досить емоційним і хвилюючим. Головна думка в ньому була — майбутнє України.

Українці в Канаді уважно слідкують за розвитком подій на Україні, прагнуть допомогти у нашому національному відродженні. Уже є конкретні приклади цього. Зокрема, проводиться обмін учнями міст Вінніпегу і Львова. Наприкінці серпня у наш вуз приїхали троє канадців на стажування. На перспективу планується обмін вчителями, навчально-

методичною літературою, передовим досвідом. Ці питання вже вирішені на найвищому рівні. Міністр народної освіти України Іван Язюк та міністр освіти провінції Саскачеван Рей Майклджен підписали угоду про співробітництво.

Більш детально проблемами шкільництва та зародженням двомовних українських шкіл в Канаді ознайомили присутніх консультант у справах українськомовного навчання у Міністерстві освіти штату Манітоба пан Левко Курдидик. Його батьки родом з Коломиїщини. Сім'я переїхала до Канади і поселилася у Торонто. Після закінчення Манітобського університету пан Левко одержав ступінь бакалавра української і латинської мов.

Канадці Надія Лучук та директор суботньої школи в Торонто Таня Онисук поділилися досвідом вивчення української мови в українськомовних школах Канади. На нашу думку, окремі елементи навчального процесу можна запровадити і в наших школах. Це передусім чергування у класах батьків. Це дає можливість батькам глибше вникати у шкільні справи. Під час вивчення на уроці предмета «Сучасні події» діти роблять вирізки з газет і журналів, вчать аналізувати, порівнювати. Мають можливість дискутувати із старшими.

У школах країни Кленового листка на перше місце ставиться учень, і тому нам також необхідно переорієнтувати школу на учня, якнайшвидше позбутися авторитарності вчителя. Як нагодошували у своїх розмовах наші канадські колеги, неоправимої шкоди нам завдає відірваність нашого шкільництва від кращих світових зразків.

Про перші кроки та проблеми в реалізації національної школи на Прикарпатті поділилися з нашими гостями завідувачий кафедрою педагогіки і суспільних наук обласного інституту вдосконалення вчителів Роман Скульський, завідувачий кафедрою наукових основ управління школою педінституту Богдан Ступарик, завідувачий міським відділом народної освіти Северин Салітра, науковець з Києва Надія Волошин.

Канадських вчителів привітали піснями дарунками учні початкових класів і вручили кожному з них пам'ятні сувеніри.

Делегація вчителів Канади відвідала педагогічний інститут. Дівчата в національному українському вбранні піднесли хліб-сіль керівнику делегації пані Соні Морис. В актовому залі їх з нетерпінням чекали студенти.

Ректор інституту професор Віталій Кононенко розповів гостям про наш вуз, висловив думку за більш тісної і регулярної зв'язки науковців Канади з науковцями ІФДПІ.

Для заокеанських друзів був даний концерт за участю народного вокального ансамблю «Росинка», народної артистки України Христини Фіцалович, заслуженого працівника культури УРСР Михайла Сливочко. На закінчення концертної програми ректор інституту вручив керівнику делегації пам'ятний сувенір.

Щирими були останні слова пані Соні Морис, звернені до студентів «Ми вернулись до дому наших предків, наші думи були з вами, у ваших руках — майбутнє України».

Мар'ян ГРІНЕР,
наш кор.



На знімках: теплі зустрічі учасників 1-ої Міжнародної конференції у

колективі педагогічного інституту. Фото Юрія КУБИКА.

НА Личаківському кладовищі у Львові, на могилі письменника височить єдиний у своєму роді пам'ятник — на ньому каменярь, що молотом розбиває гранітну скелю. Створивши у своєму вірші «Каменярі» символічний образ борця, І. Франко і сам став Каменярем, що розбивав скелю неправди і соціальної несправедливості вогнем слова, активною пропагандою революційних ідей. Революційних — це передусім значило проповідь таких ідей, перемога яких принесла б щастя для всіх, хто чесний, хто живе правдою, поведе на благо всієї суспільності. «Яко син селянина, вигодований твердим мужицьким хлібом, — я почував себе до обов'язку віддати працю свого життя тому простому народові. Вихований у твердій школі, я відмалку за своїх собі дві заповіді. Перша, то було власне почуття того обов'язку, а друга, то потреба ненастанної праці». Ці слова І. Франко підтвердив всім своїм життям. Мав він повне право на шкідливі віки у передмові до збірки «Із літ моєї молодості» (1914) ще раз сказати: «...скрізь і завжди у мене була одна провідна думка — служити інтересам мого рідного народу та загальнолюдським поступовим, гуманним ідеям. Тим двом провідним зорям я, здається, не сповнівся досі ніколи...»

Сорок років він трудився на ниві рідної культури. За цей час написав майже шість тисяч художніх і публіцистичних творів, наукових досліджень. Одна з його збірок має красномовну назву «В поті чола». Воїстину, справою всього його життя була важка праця в поті чола. Оповідання з життя селян і робітників, дітей і школярів, повісті, що відбивали побут і мораль усіх верств суспільства, поезії з широкою амплітудою думок і почуттів — від суспільно-політичної до інтимної поеми, драми, переклади з багатьох мов, починаючи з польської, російської і закінчуючи хінді, іспанською. Чи це не титанічна праця?

У Франкові учений універсальних знань у галузі філософії, історії, етнографії, фольклористики поєднувався з письменником багатостороннього таланту і видатним громадським діячем (не випадково селяни і робітники, університетська молодь висунули його кандидатуру до австрійського парламенту). Та хіба це не Іронія долі, що І. Франко одержав диплом про закінчення університету, вже будучи відомим письменником і вченим? Йому довелося писати дві докторські дисертації, одну з яких пощастило блискуче захистити у Відні. Але вченого не допустили до роботи у Львівському університеті, тому навчальному закладі, який носить нині його ім'я. Без постійного заре-

бітку, з тавром політично неблагонадійного, з першими ознаками смертельної хвороби, маючи на утримання хвору дружину і чотирьох дітей. І. Франко не пішов на мирову із своїми супротивниками. А вони так чекали цього!

ТЯЖКІ випробування не зігнули гордої голови Франка, не змінили девізу його молодості: «Лиш борись значить жить». Коли боліли очі, сплінував, писав у затемненій кімнаті, орав цілиту науки і літератури й тоді, коли паралізовані руки відмовилися тримати перо. Ніщо людське не було чуже Франкові. Коли читаємо його поетичні

небагато, більше поденників, які навчилися вправно виривати з контексту живі Франкові думки.

ВИРАЗНИК найкращих людських ідеалів, І. Франко завжди був проти кровопролиття, терору, визнання пріоритетного становища якогось класу суспільства. Він як мислитель-гуманіст вважав, що справедливого ладу можна досягнути «правдою, трудом й наукою», а не «зброєю, не силою вогню, заліза і війни».

Ще вважалося, що у 80-х роках XIX ст. на нього надто вплинули ідеї європейської соціал-демократії, яка переоцінювала значення реформ. Ох, як ми ще в недалекому минуло-

доріг, і в тім їх велика вартість, їх історична заслуга». Якби нам хоч трохи Франкової компетентності і цілізованості...

Досить ґрунтовним є нарис Франка про комуністичні ідеї, які «не були нічим новим у XIX віці. Їх висловлювано не раз...». Аналізуючи спроби Маркса і Енгельса поставити їх на науковий ґрунт, Франко навіть роздумує під впливом прочитаних праць, «як заводити комунізм». І приходить до висновку про неможливість практичного здійснення комуністичних ідей в тих формах, що досі пропонувалися. Логіці Франка можна позадри. Він не був антикомуністом, вважав, що комуністичні ідеї були плодючим зерном, із якого виростили пізніші парості — різні напрями соціалізму». Є над чим думати? Звичайно! Франка ми знаємо мало, а його гострий розум, залізна логіка, побудована на глибоких знаннях і аналізі всесвітньої історії суспільних чинів, нам вкрай потрібні. Його передбачення небезпечних прикмет, які перебере наступник російського самодержавства, зокрема доктринерства, що задля абстрактних понять «не пощадило конкретних людей і конкретного добробуту», на жаль, збулося.

В РЕВОЛЮЦІЙНИЙ 1905 рік Франко марне сподівався, що трісне крига російського абсолютизму озброєна трьома доктринами — православ'ям, самодержав'ям і обрусенієм. Відметуючи все, що дісталося в спадок від російського самодержавства, ми, українці, і сьогодні повторюємо за Франком: «Ми любимо великоруський народ і бажаємо йому всякого добра, любимо і вчуємо його мову, і російських письменників, великих світочів у духовнім царстві, ми знаємо і любимо» і сподіваємося на повну взаємність, як годиться цивілізованим націям. Франко, якимось признався, що його любов до України, може дивна, що не любить він її «з надмірної любові». Любив. Дуже любив, але не пробачав тим, хто претендував на провідирів народу, навіть дрібних хиб, бо, обростаючи подібним до себе, вони ставали доленосними, зокрема такі, як «неточність, балакучість та пустомельство, брак характерності та моральна грубошкірність, байдужість до важних загальних справ, а завзятість — у дрібницях, пуста амбітність та брак самокритики, парадкування європейськими формами при основній малосвітності та некультурності». Однак І. Франко вірив у щасливу долю свого народу. І ми віримо.

Любов КІЛІЧЕНКО,
професор кафедри української літератури.

„Я СИН НАРОДА, ЩО ВГОРУ ЙДЕ..“

книги «Зів'яле листя» та «Із днів журби», то перед нами постає безодня людського страждання. Та «пам'яті про життя», проголошене ще в першій збірці «З вершин і низин», залишилося назавжди одним з наріжних каменів естетики письменника.

Сьогодні бачимо І. Франка як Велета духа, Титана праці, миття світового, а може, і космічного масштабу. Верстаючи тяжкі дороги, обіч яких його чекали тюрми, зустрічали презирство, а чи байдужість саме тої частини еліти галицької інтелігенції, що завдяки освіченості могла бути значно кориснішою своєму народові, зятатість «патентованих патріотів», він приносить «з вершин і низин» життя висоти духовності і заслав нею на поля Вітчизни (Франко любив це слово).

Але сьогодні І. Франка знаємо мало. Дуже важко і непросто досягнути глибини і висоти, панорамність, переконливість і пересторогу, які живуть у його творах. Приспані не так роками, як запомадливими чиновниками від ідеології, рядки Франкових книжок стоять на чатах, готові прислужитися спадкоємцям його ідей. Тільки не перекручених, а істинних ідей. Бо хоча франкознавство стало окремою галуззю науки, має свої досягнення, подвижників у цій галузі

му боялися цього слова «реформа», було воно за страхопуда. Начебто стає воно більш шанованим словом, бо передбачає перехід до кращих форм життя мирним шляхом.

Офіційна історична наука хотіла переробити Франка на свій кшталт, а де не вдавалося, милостиво пробрала йому «помилки», бо «не доріс», «не зрозумів», «не досягнув до кінця». Їйки багатом з нас хоч трохи Франкового історизму! Його допитливий розум весь час знаходився в далеких і близьких мандрівках; заглядав у часи Спартака, французької революції, осягав учення соціалістів-утопістів, Чернишевського і Герцена, Маркса і Енгельса. Захоплювався соціалістичними теоріями, брав участь у складанні «Програми польських і українських соціалістів Східної Галичини», був заарештований за пропаганду соціалістичних ідей. Але одна справа ідея, інша — їхнє практичне втілення. У написаній в 1903 році праці «Що таке поступ?» Франко робить спробу проаналізувати всі суспільні рухи, політичні течії, спрямовані на пошуки справедливого ладу. Ставиться він до них лояльно і компетентно висвітлює як сутність їхню, так і перспективи розвитку. «Вони бентежать людей, ворушать їх думки і заставляють їх шукати нових

ІСПИТ НА ЗРІЛІСТЬ

765 юнаків та дівчат стали студентами нашого вузу. Про це оголосив на відкритому засіданні приймальної комісії на початку серпня відповідальний секретар приймальної комісії доцент Р. І. СОВКОВИЧ.

Наш кореспондент попросив розповісти його більш детально про цю горічний прийом.

— Романе Івановичу, що нового з'явилось в правилах прийому в цьому році?

— На відміну від попередніх років, приймальної комісії дано право розробляти правила прийому. Ось зокрема, випускникам середніх спеціальних закладів, середніх професійно-технічних училищ було надано право вступу до вузу незалежно від терміну закінчення цих закладів. У попередні роки тільки після відпрацювання трьох років.

Випускники педагогічних класів Івано-Франківської середньої школи-інтернату № 1 та експериментальної школи-лабораторії нашого вузу мали можливість скласти два конкурсні іспити в період здачі випускних іспитів у школі.

— Хто з абітурієнтів міг бути звільненим від складання іспитів?

— Згідно правил прийому до нашого вузу були зараховані учасники всесоюзних, республіканських олімпіад, які зайняли призові місця і удостоєні дипломів I, II, III ступенів; а також переможці обласних олімпіад та переможці інститутських олімпіад, призери обласних олімпіад (II, III місця) звільняються від складання іспитів з відповідного предмета і їм було виставлено оцінки «5».

під, які зайняли призові місця і удостоєні дипломів I, II, III ступенів; а також переможці обласних олімпіад та переможці інститутських олімпіад, призери обласних олімпіад (II, III місця) звільняються від складання іспитів з відповідного предмета і їм було виставлено оцінки «5».

— Романе Івановичу, кому надавали перевагу зараховування при вступі на денну форму навчання при рівності конкурсних балів?

— У відповідності до Закону УРСР «Про пріоритетність соціального розвитку села» зараховувалися в першу чергу жителі сільських місцевості. А також військовослужбовці, звільнені в запас протягом останніх трьох років, випускники середніх спеціальних навчальних закладів, які закінчили їх з відзнакою, нагороджені по закінченні школи золотою (срібною) медаллю, при вступі на спеціальності, що відповідають обраній або спорідненій спеціальності; випускники середніх спеціальних закладів, які поступали на спеціальності, що відповідають обраним або спорідненим спеціальностям. Нагороджені грамотами на всесоюзних, республіканських, обласних конкурсах, олімпіадах, оглядах; випускники факультету майбутнього вчителя, педкласів, шкіл юних та курсів, які діяли при інсти-

туті. Особи, які мають стаж роботи більше двох років, нагороджені по закінченні школи грамотами з тих предметів, з яких проводились вступні іспити.

— Скільки в цьому році поступило заяв, в тому числі від медалістів, цільовиків. І скільки було зараховано з підготовчого відділення, медалістів за результатами першого екзамену?

— Всього поступило 1908 заяв, в тому числі від 506 медалістів і 84 цільовиків. З підготовчого відділення було зараховано 75 чоловік за результатами першого екзамену було зараховано 84 медалісти.

— Романе Івановичу, на які спеціальності був найбільший конкурс?

— На спеціальності «Українська мова і література», «Педагогіка і психологія (дошкільна)», де відповідно на одне місце було 4,5 та 3,9 чоловіка.

— Скажіть, що було нового в роботі приймальної комісії і що необхідно врахувати новому відповідальному секретареві на наступний вступний період?

— Насамперед слід продовжити роботу по удосконаленню правил прийому в напрямку спрощення процедури прийому документів та вирів-

нювання умов при зарахуванні. Слухачі підготовчого відділення повинні брати участь у загальному конкурсі. Було б доцільно не вимагати рекомендацій при здачі документів. Вважаю, що робота відбіркових комісій в період подачі заяв від абітурієнтів є неефективною і на більшість спеціальностей від них доцільно відмовитись. Думаю, що слід надалі шукати шляхи зарахування у вуз обдарованих дітей без вступних іспитів, наприклад зарахування проводити за результатами співбесіди.

— В цьому році в роботі приймальної комісії брали участь і представники громадських організацій.

— Так, згідно наказу ректора інституту в склад приймальної комісії були включені начальник обласного управління народної освіти Б. М. Томенчук, депутат обласної Ради народних депутатів, директор Долинської СШ № 4 М. Н. Воробець, вчителька української мови і літератури Івано-Франківської СШ № 18 В. В. Бойко, голова обкому профспілки працівників освіти і наукових установ М. М. Габора.

— І останнє запитання. Чи мали місце конфліктні ситуації в ході роботи приймальної комісії?

— Ні, не було.



ВОНИ СТАЛИ ПЕРШОКУРСНИКАМИ.

Фото Василя ДОРОНІНА.

РАДЯТЬСЯ ОСВІТЯНИ

Відбулася конференція вчителів міста Івано-Франківська. Голова міського комітету освітянських профспілок Ганна Зорій зачитала текст заяви, в якій було засуджено дії державного комітету по надзвичайному стану. Присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих під час військових сутичок у Москві. З доповіддю «Про хід реалізації концепції національної школи» виступив завідувачий міським відділом народної освіти Северин Салітра, який

проаналізував стан справ у навчальних закладах міста і зосередив увагу на невирішених проблемах. Учасники обмінялись думками щодо координації дій, поліпшення навчально-методичної та виховної роботи серед учнівської молоді обласного центру. В роботі конференції взяли участь і виступили заступник голови облвиконкому Євген Чучук, ректор інституту професор Віталій Кононенко.

Наш кор.

Незабутні враження

Цього року наша група брала участь у діалектологічній практиці в мальовничому селі Старий Мізунь Долинського району. Нашим керівником була викладач кафедри української мови Надія Богданівна Бекеш, чудовий мовник і справжній фахівець. Приємною несподіванкою було те, що Надія Богданівна родом із цих місць. Від неї ми довідалися чимало цікавого про цю славу землю. Місцеві жителі широ зустрічали нас і виявляли великий інтерес до

нашої роботи. А робота наша була досить цікава і відповідальна. Зібрані нами матеріали будуть використані при укладанні багатотомного словника українських діалектів. Неможливо описати велич гірської природи. Минуло багато днів з того часу, як ми повернулись додому, а перед очима постають могутні Карпати, оповиті густим голубим димом.

Оксана ДУБЕЙ.
Студентка групи УН 21 фізіологічного факультету.



1811
1866

Альманах «Русалка Дністровая» був першою ластівкою, що возвістила світові про народження на західноукраїнських землях нової української літератури. Вона підняла національну свідомість галицьких українців, доказала рівні їх права існувати поряд з іншими народами, сміливо виступила проти консерватизму, національного гноблення, за національну гідність і єднання українських земель. Недаремно Іван Франко писав, що «Русалка Дністровая» була свого часу «явцем наскрізь революційним».

Одним з авторів цього альманаху був наш земляк, Іван Вагилевич, 180-річчя від дня народження якого ми святкуємо 2 вересня цього року.

Народився Іван Вагилевич у селі Ясень (зараз Рожнятівського району) в сім'ї священика. Закінчив Станіславську гімназію (тепер тут морфологічний корпус медінституту). На пам'ятній дошці, встановленій на фронтоні, серед прізвищ українських і польських діячів, що тут навчалися, є і прізвище Вагилевича, поступає у Львівську духовну семінарію. Належав до славнозвісної «Руської трійці».

За своєю просвітницьку діяльність переслідувався австрійською владою. В результаті, після закінчення студій у Львові довший час не міг знайти роботу. Дякує його багатогранна діяльність. Він пише поетичні і прозові твори, займається питаннями освіти, історії, літературознавства, фольклору, етнографії, археології, мовознавства, перекладає з інших мов. Ще будучи студентом духовної семінарії, він дебютує в альманасі «Русалка Дністровая» статтею «Передговор к народним руським пісням», записами колядок, романтичними баладами «Мадей» та «Жулині і Калина». І Вагилевич — один з перших дослідників «Слова о полку Ігоревім», переклав його українською і польською мовами, додавши науковий коментар. Перекладав також з чеської («Краледворський рукопис») поема Я. Коллара «Дочка Слави»). Брав участь у революційних подіях 1848 р., був активним членом антиавстрійської політичної організації «Руський собор», редагував її друкований орган «Дневник руський», де надрукував ряд матеріалів про Т. Г. Шевченка і Кирило-Мефодіївське братство. В цій газеті друкувались його «Замітки о руській літературі» — перша спроба в Галичині огляду українського літературного процесу, — які через заборону газети він не закінчив. І Вагилевич написав «Граматіку малоруського язика», збирав матеріали до українсько-німецько-латинського словника. Ним підготовлені етнографічні дослідження «Гуцулі, мешканці східного Прикарпаття» (1837), «Войни, русько-слов'янський люд в Галичині» (1839), «Лемки, мешканці західного Прикарпаття» (1841). Незавершеною залишилася монографія про символіку в слов'янських народних піснях.

Один з авторів „Русалки Дністрової“

Вагилевич підтримував тісні зв'язки з відомим українським ученим і громадським діячем М. Драгомановим, чеським ученим П. Шафариком. Займався дослідженням скельного комплексу в Бубнищі (скелі Добуша), руїн Скиту Манявського. Його дослідження Скиту Манявського лягли в основу реставраційних робіт, які там проводились у 1970—80 роках.

Фольклорні та етнографічні розвідки Вагилевича не втратили цінності до цих пір. Частина народних пісень, зібрана ученим, була видана «Музичною Україною» у 1983 році окремою книжкою у серії «Українські народні пісні в записках письменників».

На матеріалі біографії Вагилевича польський письменник Я. Захар'ясевиц написав двотомну повість «Учений» (1855).

Помер Іван Вагилевич 10 травня 1866 р. і похований на Стрийському кладовищі у Львові. В 1937 р. до 100-річного ювілею виходу «Русалки Дністрової» жителі села Ясень встановили пам'ятний знак, в який була вмурована таблиця з написом: «Пробудителям Галицької землі, отцем М. Шашкевичу, Я. Головацькому та І. Вагилевичеві в століття «Русалки Дністрової». Вагилевичі і громадяни Ясеня. 22.VIII.1937».

У 1973 році на цьому ж місці споруджено новий пам'ятник у вигляді стелли з барельєфом І. Вагилевича. Автор пам'ятника знайшов цікаве вирішення, вмонтувавши в нього пам'ятний знак 1937 року. До 175-річчя І. Вагилевича пам'ятник замінено новим. В селі планується відкрити музей.

В музеї освіти Прикарпаття діє виставка, присвячена 180-річчю вченого, письменника, просвітителя, громадського діяча.

Юрій УГОРЧАК,
директор музею.



На знімку: пам'ятник І. Вагилевичу в с. Ясень Рожнятівського району з вмонтованим пам'ятним знаком 1937 р. (Фотографія з фонду музею).

на 5-6 стор. продовжуємо друкувати збірку з книги професора Миреслава Стальмаховича „Українська народна педагогіка“.

У поетичному світі Івана Франка є люди, долі яких спалахують яскравою зіркою, щоб випромінювати іншим вічне добро, мудре слово. Життя у них — як одна-єдина мить, але відблиск від нього сягає у безсмертя. Хто хоч раз був причетним до таких людей, залишається у їхньому зареві назавжди.

Таким для мене є Іван Франко. Людина. Борець. Титан. Все життя ніс світло знедоленому людові. Святе поєднання двох вічних істин: людської скромності і розуму.

Спочатку вчила його поезії «Товаришам із тюрми», «Каменяря». Я ще не знала, не відала чудодійної сили Франкового слова. Та відчула якое підсвідомо, що воно велике і всемогутнє. У цих поезіях я осягнула ціль життя великого митця.

...людське щастя і воля,
Розум владний без віри основ,
І братерство велике, всесвітнє,
Вільна праця і вільна любов.

Франко володів словом-вогнем душі. Його поезії влучали в серце кривди. Вони були покликани на те, щоб «правді служити, неправду палити».

Нелегку дорогу вибрав митець, але зумів пройти чистим і незаплямленим мимо бур, пересудів, обмов, так і не торкнувшись бруду того грішного світу.

На цьому важкому шляху поступу Франко був лише «Каменярем» тим «вічним революціонером», що «мільони зве з собою, — мільони раду йдуть».

Бо се голос, духа чуть.
Але кожний борець за права народу — це перш за все людина. І що міг вдіяти Іван Франко, коли з'явилося таке почуття, котре виростало в серці без коріння, таке, якому не посилали світла. А воно росло наперекір усім, бо було рясно зрошене сльозами. Серце плакало, але ніхто не чув.

Чого являєшся мені
У сні?
Чого звертаєш ти до мене
Чудові очі ти ясні...

Франко вклав у свої поезії чуття серця. Не від щастя, не в радості було послано воно, а принесла його пісня плакучого коханця...

Досі не перестаю дивуватися людській душі, яка змогла вилити таке прекрасне почуття і передати його рідному.

Івана Франка надихнули лише власні почуття. Ним рухала сила боротьби, без якої він не міг увітати свого життя. Тому ні прокляття неслухів, ні пекучий жаль за втраченим коханням не відтягнули поета від правого діла.

Він — «дух, наука, думка, воля», що «не уступить пільмі поля», не дасть загасити той вогонь «розвидняючого дня». Від початку свого життя до кінця поет був вірним сином народу, народу.

...що вгору йде,
хоч був залертий в льох.
Могутній голос вічного борця пізніше роздається громом над мільйонами, що чекають «щасливої зміни», щоб людськість, мов красна весна, обновили.

Не пам'ятаю точно, але знаю: хтось із великих казав, що Франко — це боротьба, мука і передчуття щастя України, України і людськості. Я б ще додала: це пісня і думка мого народу.

Саме таким мені бачиться Іван Франко. Людина, що боролася за десятьох, але дано їй було лише одне життя, та й то не довге. Багато колючого терну випало на його шляху, але і терен цвіте білим цвітом! Жодного разу не пішов проти власного сумління, по суті, сам став совістю народу. Поет вибрав

...працювати, працювати, працювати,
В праці сконати.

Як потрібен нам нині урок життя Франка! Адже в нас теж гримить іде пора оновлення. Прокидаймося до праці, боротьби, діянь!

Зоряна ШКУТЯК,
студентка факультету іноземних мов.

«Село! І серце одпочине,
Село на нашій Україні.»
(Т. ШЕВЧЕНКО.)

Багато хто з нас і наших батьків народилися в селі. Багато поетів і письменників є вихідцями з села. Найкращі їх твори були написані са-

ме в селі. І це не дивно, бо тільки в селі можна черпати натхнення та любов до праці. Тарас Шевченко, Леся Українка, Іван Франко теж є вихідцями з села. В мене в селі живе бабуся. Я завжди стараюся знайти час, щоб приїхати до неї. Дехто з нас цурається поїхати до села. Я таких людей не розумію. Мені здається, що місто без села ніколи не проживе. Тільки в селі збереглися ще народні звичаї та обряди, а без цього людина стає біднішою.

Багато років українське село було занедбане. Спочатку українське село підкорялося панам, а після революції 1917 року стало підкорятися більшовикам. Не можна не згадати насильне забирання людей в колгоспи, голодомор 30-х років. Неправильно проводилися політики по відношенню до селян і у післявоєнні роки. Зараз українське село починає ставати на ноги.

Багато українських письменників писали і пишуть твори, пов'язані з селом і землею. Але кожний з них по-різному вирішував цю проблему у своєму творі. У романі «Хіба ревуть воли...» Панас Мирний зобразив проблему закріпачення селяни-

залишаючи маленькі сліди на пухкій землі... Це Сашко. Він знов утікає від прокльонів своєї бабусі, яка так любить лаятись. Але ж кругом так гарно. Така смачна городина росте на берегах Десни, а її не дозволяють рвати. І тільки Сірко, вірний собака, розуміє Сашку. Він також ховається разом з ним в кукурудзі, захищає його від бійки. Та зараз Сашко біжить на берег Десни, він хоче заховати в зелених вітах верб свій смуток. І вони розуміють його. Хвильки, на яких так гарно виблискують сонячне проміння, звеселяють його, і, забувши про своє горе, Сашко знову радісний біжить до своєї домівки. Він радіє цьому дню, радіє всьому на землі.

Весна... Скільки радості ти несеш людям! З тобою після холодної зими просипаються надії, що буде тепле літчко. Та зараз... Десна вийшла зі своїх берегів. Її води затопили сусідні села. І Сашко радів, що з батьками пливе на човні рятувати людей та їх добро. І як весело малому, коли безпорадно бовтається у воді піп. Та, все що можна було врятувати — врятовано. Десна забрала в свої володіння багато худоби, її води зруйнували



Чимало талановитої учнівської молоді влилося в студентські ряди нашого року. Одним із критеріїв

ерудованості, начитаності є написання ними вступних творів. Пропонуємо вашій увазі уривки окремих творів.

не хотіли залишатися у рідному селі, а йшли шукати кращої долі. Таку саму проблему піднімає і Нечуй-Левицький у повісті «Микола Джеря». Від знущань місцевих панів селяни втікали з села і йшли на заробітки. Як і головний герой роману Панаса Мирного — Чипка, так і Микола Джеря шукають шляхи організованої боротьби. Але в обох випадках їхні дії були бунтарськими і стихійними. І тому вони зазнали поразки. У романі Ольги Кобилянської «Земля» заради землі брат вбиває брата. Можна зробити висновок, що головною темою багатьох письменників було і є село та земля.

Треба сказати декілька слів про сьогодинське село. Поступово в село повертається молодь. Утворюються нові фермерські господарства, будуються нові села. Селянам дають в аренду землю. Це вже вигідно і селу, і місту. Нам і нашим депутатам потрібно більшу увагу приділяти проблемам села. Адже зараз в селах проблем ще багато. Не вистачає житла, газу, води, техніки.

Велику надію покладаю на утворення вільної та незалежної України. Тільки при цій умові, я думаю, українське село зможе вийти на світовий рівень, тому що ми не будемо ні від кого залежати.

Роман ЯРОШ,
студент факультету іноземних мов.

(Роздуми над сторінками повісті «Зачарована Десна».)

Тихо... Володарка ніч обійняла своїми темними крилами всю землю. Тільки місяць і зорі виблискують на чорному покривалі ночі. І цей блиск попадає на зігнуті над водою верби. Тихий вітерець розносить по березу їх стогін. Квіти похилили свої голівки. І навіть Десна несе в своїх водах смуток.

Та ось виглянули з-за обрію перші промені сонця. А разом з ними ожигає й усе навкруги... Ось і квіти тягнуть свої пелюстки до сонечка. І вербам стало не так важко. І хвильки радісно хлюпочуть. А хто це біжить,

будівлі. Та згодом все стало на свої місця. Прекрасна ріка знов тече своїм руслом. Люди знову їй раділи, раділи і сонечку, і дощу, який поливав поля, і кожному колоску, який ставав з кожним днем все більшим.

Проїшла весна, пройшло і літчко... Сонечко вже обігриває своїми променями золоте колосся. І яка радість для малого Сашка, коли він взнає, що батько бере його на косовища. Адже він так любить Десну. І навіть бійка, яка сталася там, не навляла смутку на його малу голівку.

Він лежав біля коплиці сина і дивився на вечірню Десну. Бона захоплювала його своїм казковим хлюпотінням хвиль. Малому Сашкові все здавалося, що хвильки щось шепочуть між собою, що верби розповідають вітрові свої мрії. Він це не знає, що буде згадувати рідну сторону, де пройде його дитинство, що в його пам'яті назавжди залишаться згадки про Десну, про ті похилені над водою верби.

О Десна! Які казки ти розповідала Сашкові? Про що він мріяв на твоїх берегах? Адже тільки до тебе він біг в скрутку і радісну хвилину. Тільки до тебе він звертався у своїх мріях. Чим ти змогла так зачарувати його? Може, тим, що тебе він пам'ятав змалку, що його життя було подібне до твого? То воно ласкаво всміхалося йому, то било його об ці пороги. Та все малого Сашка ще чекає в майбутньому.

А поки що... Останні промені сонечка зникли за обрієм. Сашко, овіяний мріями, заснув. Вітер знов возносив стогін верб, які тяжко схилились над водою. По березу розноситься запах свіжого сина. Знову все стихло. Володарка ніч вступила в свої права. Зачарована Десна заснула.

Надія ДАНИЛЮК,
студентка філологічного факультету.

«І буде син, і буде мати...»
(Т. Г. ШЕВЧЕНКО.)
...Прокидаєсь олівничі від щемливого болю у серці. Довкола темнє.

Повільно підводжуся і, переборюючи страх, нерішучими кроками йду до тремтливого вогника, що видніється за обрієм. Морок удесливим звіром горнеться до мене і, не знайшовши моїх рук, опадає додоля слизьким болотом. Моторошно...

Десь в підсвідомості виникає непохитна думка: я повинна дійти до того світла, щоб там не трапилось. Піді мною безодня. Я відчуваю, як вона ловить сухими губами роки, а ті втікають і сміються до неї дерев'яним сміхом. Та я підходжу все ближче і ближче. І ось я бачу літню жінку, що тримає в кволих руках свічку.

«Україно! Ненько моя! Матінко моя найрідніша!» — хвиля раптового прозріння охоплює мене, я в пориві ніжності цілую її стомлені потріскані ноги, руки, пещу розплетені коси, обливаю сльозами її неповторне, незабутнє обличчя, лагідно горнуса до її гарячого, невмирущого серця. («Я в серці маю те, що не вмирає»). На мить перед очима зринає Оринка з п'єси М. Г. Куліша «97» — багатодітна мати, що з напівбожевільля поїла своїх діточок. Але то лиш на мить...

«Невже це ти, Україно, моя великомученице, невже ти зберегла, відвоювала, захистила, відродила цей життєдайний вогник свого буття? Невже ти пронесла його крізь всі бурі і нещастя?» — я все говорила і говорила, а вона, як добра мати, слухала свою нерозумну доньку, гладила мене і тільки очі ніби стиха промовляли: «Я пробачу, я все пробачу...»

О як ми завинили перед тобою, ненько! Як часто ми, твої неслухняні діти, залишали тебе наодинці зі злом, брехнею.

А ти боролася і жила, жила і боролася! Сама ледве стояла на ногах, а боронила від недолі свій народ. Та і він не стояв осторонь твоїх страждань. Він дарував тобі своїх вишванців, що словом вільним і ділом праведним намагалися відвернутися від тебе, Україно, біду. Вони потом і кров'ю виборювали тобі, нене, свободу.

Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Микола Вороний, Олександр Олесь, Михайло Драг-Хмара, Микола Зеров, Василь Симоненко, Тарас Мельничук, Василь Стус... Зринають і зринають в пам'яті імена, характери, долі твоїх Україно, відданих і нескорених, непохитних синів та дочок. Вони виношували під серцем кожне слово, як пречиста Діва Марія Ісуса, в муках і болях породжували його на світ божий. Те слово проростало в душах твого, матінко, народу любов'ю і вірністю. Не ображайся, рідна, але то не була любов сліпа і беспорядна, ні. Було й так що гнів виливався на папір такими словами, що брали за живе. Василь Симоненко писав

«Україно! Тебе я терпіти не можу,
Я тебе ненавиджу чуттями всіма.
Коли ти примітивна й на любов похожа
коли думки на лобі у тебе нема!»

Але як люди любили тебе Іншу, як тягнулися до твого тепла, як прагнули бачити тебе Вільною і підніматися у бій «за Україну, за її волю, за честь, за славу, за народ!». Як страждав за тобою Олександр Олесь, що силою обставин був відірваним від батьківщини:

О принісіть як не надію
То крихту рідної землі:
Я притулю до уст її
І так застигну, так замлію...»

Як рвалися до тебе зі страшних таборів гулагу, де мучились, карались, але не каїлись. За те, щоб продовжувалося життя зі всіма його за і проти, правдами і неправдами, добром і злом, з людиною і для людини. Щоб всі ми були добріші, праведніші, щоб жити на оновленій землі, віддаючи їй все, бо воно сторницею повернеться до нас.

Обніміте ж брати мої, найменшого брата,
Нехай мати усміхнеться, запліднена мати.
Благословить дітей своїх Твердими руками,
І діточок поділує, вольними устами.
Ольга ЛОГОЗА,
студентка філологічного факультету.

Календар пам'ятних дат Івано-Франківщини вересень

2.09.1811 р.

с. Ясень Рожнятівського району народився Іван Вагилевич, український поет, філолог, етнограф, громадський діяч, член «Руської трійці», один з авторів альманаху «Русалка Дністровая».

7.09.1891 р.

Із села Небдів вийшов до Канади І. Пилипів, започаткувавши українську еміграцію до Канади.

9.09.1906 р.

У с. Тростянець Снятинського району народився український письменник Іван Михайлов, автор збірок віршів та оповідань, творів для дітей. Тут помер і похований.

25.09.1891 р.

У с. П'ядик Коломийського району народився Іван Ткачук, український письменник і журналіст. Автор збірок оповідань «Помста», «Над Збручем», «На вкраденій землі», «На Верховині» та ін.

29.09.1886 р.

Народився великий історик України М. Грушевський, автор багатьох праць з історії України. З 1902 р. відпочивав і працював у Криворівні, де написав ряд досліджень, побудував віллу «Грушівка».

30.09.1841 р.

Народився Михайло Драгоманов, український публіцист, історик, фольклорист. Побував на Прикарпатті. Особисто знайомий із М. Павликом.

30.09.1896 р.

У с. Балинци народився український композитор і диригент Я. Барнич, автор опереток «Шаріка», «Гуцулка Ксеня» та інших.

Укладачі: доцент, кандидат філологічних наук В. Т. ПОЛЕК та завідувач Музеєм освіти Прикарпаття ІФДП Ю. М. УГОРЧАК.

3 минулого наших предків

Про місяць

«Вересень — від ягід верес, котрі тоді пристигають та збираються. Зовуть також сей місяць бабське літо — для того, що баби свої роботи по-рають: коноплі отіпаючи, полотна до-білюють, децю вгородах вякопують і пр.» (о. Яків Головацький, Поділ часу у русинів).

1. День іменини Віса-Дідука, батька бога швидких вітрів Рюевнта. 2. Моління чоловіка до Богині-Матері по злагоду. 3. Якщо день ясний, то ще чотирі тяжкі погодні гарна. 4. День бешкетування лісових духів. (Лешья). 6. День безвітря. Слід поводитися добродушно. 7. День Гриб-царя Косаря. 8. Віссяниця: пошанування перед покосом Дідука. 10. Хліб складають у скверті. 11. Кінець дійсного літа. Заборона на веселощі і танці. Початок збору ріпи. 12. День відльоту журавлів до вирію, який орлі зовуть «бхрай» — «сяяти». 14. Початок нового року. Гасять старий вогонь, а зранку тертям добувають новий. Чотирьохрічних хлопчиків саджають на коня і стражуть. 15. День Овчара-сиротворця. 16. Жінки в господу збирають різний хлам, який забезпечує від навіту. 17. День Даж-божі Богородиці Неопаленої Купи-ни-Троїзілля. Русалки доброзичливо бешкетують. 19. Перші морози. Заборона на роботу. 20. Друга зустріч осені. 21. Рожняці. Обновлення ватри. 23. День Горобини. 23. Третя зустріч осені. 25. Змії ідуть у ліси і ховаються. 27. Здвиження на зим. Ведмідь Волос залагає в барліг. 28. Гуси відлітають — на хвості зиму тягнуть. Стриже овчар овець. 30. Все-святі бабські іменини: Віра, Надія, Любов.

Олег ГУЦУЛЯК, головний бібліотекар ІФДП, студент 4-го курсу філологічного факультету.



с. Криворівня, Камінь, на якому любив відпочивати І. Франко.

Творчий портрет

Автор образотворчої Франкіани



Худ. Ігор Деркач.

Багато місць в нашій області пов'язані з іменем Івана Франка. Вони добре відомі нашим вченим і дослідникам творчості Каменяря, відзначені пам'ятниками і пам'ятними знаками.

Не обминули творчість Франка, присвятили свої праці багато митців, його особу і художники. Цій темі як на Україні, так і далеко за її межами. Але жоден з них не задався метою відтворити на полотні певні періоди в житті великого поета, показати широко місця його перебування. Тому для нас особливо цінні праці Івано-Франківського художника члена незалежної Спілки журналістів України Ігоря Деркача. Не шкодуючи ні часу, ні зусиль, художник відвідав різні куточки нашої області, де перебував Іван Якович. Результатом цих поїздок виявилась серія графічних картин «Місця перебування І. Франка на Прикарпатті». Тут і славно Криворівня, де Франко відпочивав майже кожне літо з 1900 по 1914 роки, Лолин, де зустрів своє перше кохання, і с. Ведджі, де часто зупинявся по дорозі в Лолин, і хата К. Геніка в с. Нижній Березів, де літом 1880 він жив і творив, франківські місця Коломиї та обласного центру.

Пензлю художника належить також цілий ряд картин, написаних аквареллю і маслом, присвячених перебуванню І. Франка на Прикарпатті, велика кількість плакатів, буклетів, запрошень, присвячених франківським урочистостям. Значна частина їх ввійшла в каталог «Образотворча Франкіана Прикарпаття Ігоря Деркача».

кача, виданий у 1990 році.

Твори художника, присвячені життю і творчості І. Франка неодноразово виставлялися на різних виставках. Краці його роботи експонуються у Львівському, Івано-Франківському (Нагуевичі) та Криворівнянському літературно-меморіальних музеях Івана Франка, 13 картин даної тематики знаходяться у Вінницькому музеї Каменяря (Канада).

Художник створив також серію картин з історичного минулого нашої області, цілий ряд портретів історичних осіб і культурних діячів Прикарпаття. Творчість Ігоря Деркача — справжній художній літопис Івано-Франківщини.

У музеї освіти Прикарпаття відкрито виставку, присвячену 135-річчю І. Я. Франка. Гідне місце в ній зайняли фоторепродукції гравюр Ігоря Деркача.

Юрій УГОРЧАК, Малюнки Ігоря ДЕРКАЧА.



с. Нижній Березів. Хата Кирила Геніка, в якій влітку 1880 року жив і творив І. Франко.



Газета Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефаніка.

Редактор Євген ГОРДІЦЯ

14 (101) 30 серпня 1991 року

Газета заснована 30 вересня 1980 року.

Виходить українською мовою.

ГРОМАДСЬКО-РЕДАКЦІЙНА РАДА

З. БЕРЕГОВСЬКИЙ, заступник директора шкільно-лабораторії ІФДП.

М. ГРІНЕР, відповідальний секретар.

О. КИСІЛЬ, студентка педагогічного факультету.

В. КОНОНЕНКО, ректор Інституту, професор, член-кореспондент Академії педагогічних наук СРСР.

Н. ЛИСЕНКО, завідувача кафедрою педагогіки і психології (дипломної), доцент.

Л. ОСТАНОВА, студентка філологічного факультету.

І. ПКУЛЯК, студентка історичного факультету.

С. ХУРОЕ, старший викладач кафедри української літератури.

В. ХРУЦ, завідувач кафедри психології і психології, доцент, голова обласного відділення Педагогічного товариства.

НАША АДРЕСА:

ДЛЯ ЛІСТІВ — 284000 м. Івано-Франківськ, головноштабний — а/с № 37.

ТЕЛЕФОН — 86-4-13, 96-4-41.

ЗАХОДЬТЕ — м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, 2 поверх, каб. 209, 908а.

ЗАСНОВНИК — Івано-Франківський педагогічний інститут імені В. Стефаніка.

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Літературні — Надія Бандюк, верстальниці — М. Недостуд, Г. Васильчук, фотомонтаж — М. Вельниць, А. Коваленко, друкарі — Л. Черемка, сільні, М. Васильчук, літературний редактор — В. Кобрин.

Науковий консультант, кандидат філологічних наук В. Полек.

Газету віддруковано офсетним способом друку в Галицькій районній друкарні обласного управління у справах видавництва і поліграфії.

м. Галич, майдан Різдва, 31.

Редакція газети «Педагог Прикарпаття» закликає за собою право редагувати і створювати текст.

Висловлені авторами думки не можуть не збігатися з позицією редакції.

Виходить двічі на місяць форматом А3-В.

Серія НФ № 04В.

Зам. 639—640.

Рукописи, малюнки і фотографії не рецензуються і не повертаються.

Ціна 10 коп.

Тираж 2000 прикарпатців.

Підпис до друку 29.08.91 р.